

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії

 ІГОР ЦЕПЕНДА

«22» квітня 2024 р.

ПРОГРАМА

фахового випробування з
Економіки
для зарахування на перший рік навчання за освітнім рівнем бакалавра за
спеціальністю
051 «Економіка»
(освітньо-професійні програми Економіка, Економічна кібернетика)

на основі освітнього рівня бакалавра, магістра
(освітньо-кваліфікаційного ступеня спеціаліста) у 2024 році

Розглянуто та схвалено
на засіданні Приймальної комісії
Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника
Протокол № 1 від 22.04. 2024 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного випробування з Економіки є перевірка знань і відбір вступників для зарахування на навчання за ступенем “бакалавра” за спеціальністю 051 «Економіка» при прийомі на навчання на основі магістра (освітньо-кваліфікаційного ступеня спеціаліста) до Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника у 2024 році.

Наведений перелік питань, які виносяться на вступне випробування, дасть можливість вступникові систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання треба звернути увагу при підготовці до вступного випробування.

Перелік рекомендованої літератури сприятиме у пошуку і підборі джерел підготовки для вступного випробування.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ»

1. Предмет політичної економії.
2. Основні етапи розвитку політичної економії; школи та напрямки.
3. Функції політичної економії та її місце в системі економічних наук. Економічні інтереси, їх сутність і функції. Виробничі можливості суспільства і потреби.
4. Суспільний процес виробництва. Відтворення, економічне зростання.
5. Фактори виробництва. Класифікація факторів та їх характеристика.
6. Проблема обмеженості ресурсів. Виробничі можливості. Крива виробничих можливостей.
7. Поняття та структура економічної системи, закони її розвитку.
8. Сутність, елементи і критерії класифікації економічних систем. Концепції періодизації еволюції суспільства.
9. Сутність відносин власності. Форми та типи власності.
10. Натуральне і товарне господарство як форми організації виробництва. Сутність, причини, характеристики.
11. Товар і його властивості.
12. Закон вартості та його функції.
13. Виникнення і розвиток грошових відносин. Еволюція грошей. Сучасна грошова система.
14. Сутність грошей. Функції грошей.
15. Формування попиту та пропозиції грошей. Грошовий обіг та його закони.
16. Порушення законів грошового обігу. Інфляція. Грошові реформи.
17. Домогосподарство як суб'єкт ринкових відносин.
18. Доходи домогосподарства. Витрати та заощадження домогосподарства.
19. Підприємство як суб'єкт ринкової економіки.
20. Сутність підприємництва і умови його існування.

21. Функції підприємництва.
  22. Капітал як економічна категорія товарного виробництва.
- Перетворення грошей у капітал.
23. Заробітна плата: сутність, форми системи.
  24. Витрати підприємства: індивідуальні та суспільні витрати.
  25. Валовий дохід. Середній та граничний дохід. Структура валового доходу і його розподілення.
  26. Прибуток підприємства. Бухгалтерський прибуток. Нормальний та економічний прибуток. Показники ефективності підприємницької діяльності. Рентабельність.
  27. Сутність ринку, його місце та роль в економічній системі. Механізм функціонування ринку.
  28. Функції ринку, умови ефективного функціонування ринку.
  29. Інфраструктура ринку.
  30. Попит, детермінанти попиту, закон попиту, еластичність попиту.
  31. Пропозиція, детермінанти пропозиції, закон пропозиції, еластичність пропозиції.
  32. Рівновага попиту і пропозиції.
  33. Кон'юнктура ринку, її види.
  34. Кредит, сутність кредиту та його функції. Ціна кредиту.
  35. Форми кредиту.
  36. Банківська система країни. Банки.
  37. Аграрне виробництво — особлива сфера вкладення капіталу.
  38. Земельна рента: сутність, причини існування, умови виникнення, джерела та форми.
  39. Ринкові відносини в аграрному секторі економіки.
  40. Національна економіка: характеристика, рівні, суб'єкти, ринки.
  41. Суспільний продукт і його форми: система національних рахунків: валовий внутрішній продукт (ВВП);
  42. Економічний розвиток та економічне зростання: зміст та альтернативні трактовки, чинники економічного зростання.
  43. Зайнятість і безробіття: сутність, форми та ефективність, зв'язок безробіття з основними показниками функціонування національної економіки.
  44. Господарський механізм: сутність, функції, принципи функціонування.
  45. Державне регулювання економікою: типи, моделі, форми та інструменти ДРЕ.
  46. Монетарна політика держави та механізм її дії: типи, моделі, форми та інструменти.
  47. Світове господарство: його сутність та структура.
  48. Міжнародний поділ праці і спеціалізація.
  49. Міжнародні економічні відносини.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник:

у 2 кн. [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, І.В. Грабинська та ін.]; за ред. С. Панчишина і П.Островерха. –3-ге вид., виправл. та доп. – Львів: Апріорі, 2017. – 567 с.

2. Старостенко Г. Г. Політекономія : навч. посіб. / Г. Г. Старостенко ; Нац. ун-т Держ. податк. служби України. - Ірпінь : Вид-во Нац. ун-ту ДПС України, 2015. - 489 с.

3. Холявко Н. І. Політекономія: навч. посіб. / Холявко Н. І., Гонта О. І. ; Навч.- наук. ін-т економіки Чернігів. нац. технол. ун-ту. - Чернігів : ННІ економіки ЧНТУ, 2018. - 229 с.

4. Щетинін А.І. Політична економія. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 480 с.

5. Башнянин Г. І., Шевчук Є. С. Політична економія: Навчальний посібник / За ред. д.е.н., проф. Г. І. Башнянина і к.е.н., доц. Є. С. Шевчука. – 4-те вид., переробл. і виправлене – Львів: «Магнолія 2006», 2017. – 280 с

6. Основи економічної теорії / за заг. Ред. П. В. Круша, В. І. Депутат, С. О. Тульчинської / Навчальний посібник. – К. : Каравелла, 2016. – 448 с.

7. Помінова І. І. Політична економія: навч.-метод. Посібник / І. І. Помінова. – Х.: MONOGRAF, 2016. – 268 с.

8. Білецька Л.В., Білецький О.В. , Савич В.І. Економічна теорія (Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка) : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 684 с.

9. Горлач М.І., Соколов М.О., Кримов М.І., Лисенко С.Ф. Економічна теорія : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 532 с.

10. Касьяненко Л. М. Економічна теорія : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2019. 224 с.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ІНФОРМАТИКА»

1. Поняття інформатики. Характеристика й основні наукові напрямки в інформатиці: теоретична інформатика, кібернетика, програмування, штучний інтелект, інформаційні системи, обчислювальна техніка, прикладна інформатика.

2. Поняття інформації. Дані, носії даних.

3. Операції з даними, кодування даних у ОТ (чисел, тексту, звуку, графічних даних). Два види комп'ютерного забезпечення: апаратна частина й програмне забезпечення.

4. Характеристика основних і додаткових пристроїв ПК.

5. Програмне забезпечення ПК: системне, інструментальне, прикладне.

6. Загальна характеристик операційних систем.

7. Функції операційних систем.

8. Введення даних в Excel. Форматування даних в Excel. 10.Оператори в Excel. Функції в Excel.

11.Типи адресацій в Excel. Пошук помилок в Excel. 12.Робота зі списками в Excel.

13.Зведені таблиці.

14. Аналіз даних в Excel: підбір параметру, таблиці підстановок, диспетчер сценаріїв, пошук рішення.
15. Прогнозування даних в Excel.
16. Теоретичні основи стиску даних. Методи стиску інформації.
17. Теоретичні алгоритми стиску даних.
18. Програмні засоби стиску даних. Засоби архівації, призначені для Windows.
19. Поняття комп'ютерного вірусу. Класифікація вірусів за середовищем перебування, способами зараження комп'ютера, функціональними можливостями, особливостями алгоритму.
20. Антивірусні програми. Детектори. Фаги. Ревізори. Сторожі. Вакцини.
21. Методи і засоби захисту інформації.
22. Криптографічні методи захисту.
23. СУБД. Їх призначення.
24. Реляційна модель бази даних.
25. Етапи роботи з базою даних. Типи даних в Access.
26. Проектування таблиць.
27. Зв'язки між таблицями. Створення схеми даних.
28. Запити та їх використання.
29. Форми та особливості їх створення в Access.
30. Особливості створення звітів в Access.
31. Технології обробки інформації в розподілених системах. Різноманітні та рівнорангові мережі.
32. Мережі клієнт-сервер.
33. Мережі peer-to-peer.
34. Топології мереж. Протоколи та апаратні засоби локальних мереж. Міські та глобальні мережі.
35. Еталонна модель взаємодії відкритих систем.
36. Засоби об'єднання мереж.
37. Історія розвитку мережі Інтернет. Адміністративний устрій, фінанси мережі Інтернет.
38. Мережеві протоколи. Адресація в мережах.
39. Основні сервіси мережі Інтернет.
40. Основні поняття алгоритмізації.
41. Лінійні, розгалужені та циклічні алгоритми.
42. Типи та види презентацій.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кобилін А. М. Системи обробки економічної інформації : навчальний посібник / А. М. Кобилін . – Київ : Центр учбової літератури, 2019. – 234 с.
2. Мельникова О. П. Економічна інформатика : навчальний посібник / О. П. Мельникова. – Київ : Центр учбової літератури, 2019. – 424 с.
3. Нелюбов В. О. Основи інформатики. Microsoft Excel : навчальний посібник / В. О. Нелюбов, О. С. Куруца. Ужгород : Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет», 2018. – 58 с.

4. Проценко Н.М. Інформаційні технології: навч. посіб. Харків. 2019. 125 с.
5. Економічна інформатика : навч. посібник / [П. М. Грицюк, В. І. Бредюк, В. Б. Василів та ін.]. - Рівне : НУВГП, 2017. - 311 с.
6. Економічна інформатика: навч. посіб. / В. А. Ткаченко, Г. Ю. Під'ячий, В. А. Рябик. – Харків : НТУ "ХПІ", 2011. – 312 с.
7. Макарова М.В., Гаркуша С.В., Білоусько Т.М., Гаркуша О.В. Економічна інформатика: підручник. К.: Університетська книга, 2017. 480 с.
8. Апатова Н.В. Інформатика для економістів : підручник / Н.В. Апатова, О.М. Гончарова, Ю.Ю. Дюлічева. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 456 с.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ВИЩА МАТЕМАТИКА»

1. Вектори і лінійні дії з ними.
2. Системи координат.
3. Вектори в системі координат.
4. Скалярний, векторний та мішаний добуток векторів, їх застосування.
5. Приклади економічних задач, пов'язаних із використанням векторної алгебри та аналітичної геометрії.
6. Пряма на площині.
7. Площина в просторі.
8. Пряма лінія в просторі.
9. Лінії другого порядку.
10. Поверхні другого порядку.
11. Поняття про функції однієї змінної, способи їх задання та властивості.
12. Елементарні функції та їх графіки.
13. Границя функції однієї змінної.
14. Основні теореми про границі.
15. Перша та друга визначні границі.
16. Поняття неперервності функції. Точки розриву, їх класифікація.
17. Похідна функції однієї змінної. Економічний сенс похідної.
18. Таблиця похідних. Правила обчислення похідних.
19. Похідна складеної функції.
20. Поняття диференціалу функції однієї змінної. Застосування диференціала до наближених обчислень.
21. Похідні та диференціали вищих порядків.
22. Основні теореми диференціального числення.
23. Застосування диференціального числення для дослідження функцій.
24. Поняття первісної функції та невизначеного інтегралу.
25. Основні методи інтегрування.
26. Інтегрування раціональних функцій.
27. Інтегрування деяких ірраціональних і трансцендентних функцій.
28. Визначений інтеграл. Властивості.
29. Інтеграл із змінною верхньою межею. Формула Ньютона-Лейбніца.

30. Методи обчислення визначених інтегралів.
31. Невласні інтеграли.
32. Застосування визначеного інтегралу.
33. Функції багатьох змінних. Основні поняття.
34. Границя і неперервність функції багатьох змінних.
35. Похідні та диференціали функції багатьох змінних.
36. Застосування частинних похідних.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бескровний О.І. Б Математика для економістів: Вища математика [Текст]: конспект лекцій для студентів економічних спеціальностей / О.І. Бескровний; М-во освіти і науки України, Університет Україна, каф. КІ. – К: УУ, 2019. – 192 с.
2. Васильченко І.П.: Підр. Вид. 2-ге. – К.: Видавничий дім КОНДОР, 2020. – 608 с.
3. Волошин Олександра, Галайко Наталія Математика для економістів: словник економічних термінів: словник. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. – 97 с.
4. Дмитришин М. І., Дмитришин Р. І. Практикум з вищої математики: Навч. посібник. - Івано-Франківськ: НАІР, 2020. - 144 с.
5. Кузьма О.В. Вища математика. Аналітична геометрія та лінійна алгебра. Елементи векторної алгебри. Конспект лекцій. [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерноінтегровані технології» / О.В. Кузьма, О.В. Суліма, Т.О. Рудик та інш.; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,50 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 127 с.
6. Мацкул В.М. Вища математика для економістів.: Підручник.- Одеса: ОНЕУ, 2018.- 472с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Порядок проведення та критерії оцінювання вступних випробувань регулюється Положенням про організацію вступних випробувань у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.